

PŘÍLOHA

*Když nevidíš,
je s psaním kříž,
na stroji ťukáš poslepu,
fúrou překlepů,
někde se pomíchají řádky,
omluvte nedostatky,
hustěji mlha padá,
každým dnem,
stále více hrbím záda nad strojem,
chci odsunout se do ústraní tiše,
v nejasné mlze těžko se to píše,
tak chvátám rukou u čela,
než padne mlha docela*

Čestmír Vidman
(Než padne tma docela)

Já teda začnu do toho diktafonu. *Já jsem se narodil 31. října 1921. Čili bylo mi teďka devadesát jedna let. A tady ve zdejší ústavě jsem 8 roků. Od 16. listopadu 2004.* Víte co to datum 16. listopadu znamená? To je den narození. Víte koho? Máchy. Čili představte si tu neuvěřitelnou náhodu. Já jsem nastoupil v ten den výročí narození Máchy. Čili když měl teďka před dvěma roky výročí dvě stě let narození, tak já jsem k Máchovy napsal knihu, která se jmenuje Poutník K.H.M. [...] Těhletěch sedm knih jsme tady vydal během osmi let. [...] Jedna věc je na tom zajímavá. Ten celej život a dílo Máchy v této knize je zpracován v japonské formě verše zvané haiku, která má 17 slabik. První řádek je 5 slabik, druhý řádek je 7 slabik a třetí řádek je zase 5 slabik. [...] Tímto stylem jsem napsal 120 stránek. Totiž já jsem byl služebně desetkrát v Japonsku. Já jsem pracoval v zahraničním obchodě. A měl jsem možnost dostat se do různých zemí. A mě fascinovalo Japonsko a to je právě taková příležitost, že jsem tam poznal tu jejich poezii. A ta mě tak uchvátila, že jsem to vlastně aplikoval i na toho Máchu. A kromě toho jsem vydal knížku 17 slabik. [...] To je zase knížka, která je ve

verše haiku a je to přeložený taky do esperanta. Já čtyři knihy z těch sedmi jsem měl současně v esperantu. [...] tady vychází časopis ob měsíc. Je to dvouměsíčník a ten vychází právě z redakce paní magistry Švecové. Takže já tam mívám zpravidla v každém čísle nějaký článek a nějakou básničku, tak za těch 8 let, si představte, že jsem tam měl na stovku básniček. No heďte se a tahleto kniha to je můj životopis. Ta se jmenuje, Než padne tma docela. Ta vyšla k mé pětaosmdesátce v roce 06. A já jsem jí začal psát už, než jsem tady nastoupil. To mě ty oči přestaly asi před deseti roky. Já vidím mlhavě jenom. Ale já jsem si řekl: „Škoda těch mejch zážitků z těch cest a z toho zahraničního obchodu“, že to není využitý. Tak jsem si sedl a ne nikoliv chronologicky, ale namátkově, co mě napadlo, jsem psal a potom jsem to posílal inženýrce Margitě Turkové do Obořiště a ona to takhle postupně zpracovala. A k mé pětaosmdesátce v roce 06 to vyšlo jako kniha mého života. A nazval jsem to, Než padne kniha docela. [...] a já jsem napsal asi 320 stran textu a 80 stran je příloh. A v těch přílohách jsou taky fotografie z mého života. [...] Fotografie maminky padesátiny. Maminka se narodila 1892, takže to bylo z roku 1942. To jsme žili na Kladně. A tady my jsme byli tři bratři. Já jsem prostřední. Starší bratr Zdeněk ten zemřel před dvanácti roky, strojní inženýr. Já jsem komerční inženýr. A můj mladší brácha je doktor filozofie a ten zemřel před 22 roky, mladší bratr. On byl členem akademie a velmi aktivní, činej a bohužel, takhle předčasně zemřel. [...] Představte si, já jsem maturoval před 73 roky na malostranské reálce Jana Nerudy. [...] Já mám takovej vztah zaprvé k Havlíčkovi. Já jsem se narodil 31. října 1921 a Havlíček 31. října 1821. Čili já mám vztah k Havlíčkovi. Já mám vztah k Nerudovi, protože jsem absolvent malostranské Nerudovi reálky. A já mám vztah k Hašlerovi, protože ten se narodil taky 31. října, ale 1879. A já teďka připravuji knihu, která se bude jmenovat Tři bardové, a to budou právě Havlíček, Neruda a Hašler. [...] A vyšla taky vloni kniha Čtyři české královny, a to je zase divadlo jednoho herce. [...] Dneska to hraje moje dobrá známá paní Stáňa Hošková. [...] Ona to zdělila po Evě Zemanové. [...] Pro tu jsem psal divadlo jednoho herce a Stáňa Hošková to za ní převzala. [...] Tak tady abyste viděla ten rozsah, co tady během svých osmi let jsem vydal. Každý rok jedna knížka. [...] Já jsem se narodil v Itálii. Můj tatínek pracoval na ponorkách, resp. otec v roce 1915 skončil vysokou školu, strojařinu a byla válka. A oni mu dali na výběr asi pět míst a on si vybral ponorky na Jadranu. [...] Dostal se do loděnic, kde se uplatnil jako strojní inženýr. Byl tam do konce války. Když bylo po válce, tak jel do Kladna se oženit a s maminkou přijeli do Itálie. Tam dostali od těch

loděnic vilu u moře a tam se narodil v květnu 20 můj starší bratr a v říjnu 21 moje maličkost, která vážila 5 kilo.

Jak vidíte, já mám toho materiálu spousty. [...] Rodiče se stěhovali v roce 23 zpátky do Prahy resp. do Kladna. Protože tam začali fašisti proti cizincům, že jim zabírají místa a tam otce večer nějak potloukli, zbili ho, takže už tam nebylo bezpečno. Tak se museli vrátit. Tak já jsem se vracel, bylo mi necelý dva roky, vlakem s rodinou. S mými rodiči a mým starším bráškou. Ve vlaku jsme si prý hráli s bratrem na kupce a mluvili jsme italsky. [...] Pak jsem v zahraničním obchodě, si tu italštinu znovu obnovil a jezdil jsem do Itálie služebně. [...] Já jsem byl v Austrálii, na Novém Zélandu. Já jsem byl v USA, Argentíně, Brazílii, Uruguayi. V Egyptě, v Alžírsku, Líbii, Maroku, v Tunisu, Sýrii, Libanonu, Nigérii, v Ghaně, v Sovětském svazu, Číně, Indii, v Japonsku. [...] To všechno tady alespoň v kostce, stručně v tý knize lýčím. Tři roky jsem to psal tu knížku. (pozn. Kniha: Než padne tma docela). [...] Jenom zásluhou jedný mojý známý Margit [...], to je moje známá, která mi to umožňuje. Jinak já bych to sám s tím mým defektem zrakovým nemohl dát dohromady. Já ťukám poslepu do stroje, jsou tam překlapy a ona to opravuje. [...] Pak jsem absolvoval tu reálku malostranskou v roce 39. [...] Rodiče se nastěhovali do Kladna a pak se přesunuli do Hostivaře, tam otec pracoval a pak se osamostatnil a v roce 27 se odstěhoval do Rožmitálu pod Třemšínem a tam založil továrnu na výrobu elektromotorů značky ROKO – rožmitálský kovoprůmysl. [...] Nastala krize a otec to neudržel. [...] Pak jsme se stěhovali zpátky do Prahy. [...] Nastoupil jsem hned zase na vysokou školu obchodní. Tu nám ale zavřeli v listopadu 39. Já jsem nastoupil na Poldinu huť na Kladně. [...] Tam jsem byl do konce války a pak jsem se hned přihlásil znova na vysokou obchodní a tu jsem dokončil v roce 47 a nastoupil jsem v zahraničním obchodě a tam jsem byl 36 let. No a jak jsem vám líčil, tak jsem jezdil do celýho světa. [...] Já jsem se ženil v roce 51, když mi bylo třicet let a v roce 52 druhého října se mi narodila dcera a té bylo teďka 60 let. [...] Já si dopisuju dodneška s ředitelem jedné ložiskářské továrny v Japonsku. Ačkoliv mi je 91, a já už jsem 30 let v důchodu. I když jsem ale v důchodu tak dlouho, tak já přesto jsem ještě do 75 let pracoval jako důchodce. Napřed v tiskárně Svoboda v Malešicích a potom ve vrátnici tam u nás nedaleko ve Strašnicích. [...] *Teďka mě teda postihly ty oči před deseti roky, asi před 12 zase mně sluch se zhoršil a dále jsem měl potíže s kyčlí. Já jsem měl od malička takovou špatnou tu pravou kyčel. Oni mě operovali v patnácti letech, profesor Zahradníček dal mi tam*

takovej štěp z holeně a takovou stříšku. A ono mi to vydrželo 55 let. A teprve teďka, když mi bylo 71, tak jsem byl znova operovanej. To mi tam dali tu endoprotézu, ale to mi vydrželo jen zase jedenáct let. A byl jsem operovanej potřetí a tam už to mám teďka znova upevněný. [...] Takže mi jí takhle upravily. No ale ona se mi začala zhoršovat i ta druhá kyčel. Před šesti roky mi chtěli operovat i tu levou, ale nakonec mi nedali doporučení, srdcař, takže mi dali vozejk. Tak já místo tý druhý operace jezdím na vozejk. Na tom jsem už šest let, na vozejk. Takže mám špatný oči, špatný sluch, špatnou chůzi, ale jinak mi to myslí. [...] No a s tím zrakem. Já jsem prostě šel na ulici a najednou jako když mě zastře oponou, se mi to rozmazalo. Z ničeho nic a to mi spadlo oční pozadí. A to bylo během několika tejdnu napřed jedno oko a pak druhý. Byl jsem u oční lékařky a ona mi říkala, že se s tím nedá nic dělat. Tak mi doporučili tady ty různý ústavy, kde jsou tyhle zrakově postižený. No a mně se nejmíc zamlouval zdejší na Smíchově Palata. Tak jsem čekal dva roky. Tady to bylo obsazený, ale nakonec se mi to povedlo se sem dostat. Napřed jsem byl ve dvojlůžkovém pokoji, protože to tady nebylo všechno volný a nakonec se mi to povedlo tadyhle dostat ten jednolůžkovej. Tady byla nějaká paní a ta si stěžovala, že jí ruší hluk od výtahu. Oni řekli: „Vidman je polohluchej“, tak mi ho dali. Tak to mi nepřímó pomohlo to moje sluchový postižení, že jsem dostal ten pokojík. A můžu, jak vidíte, tady přijímat kdykoliv návštěvy, což je pro mě veliká výhoda. [...] Ještě bych se chtěl zmínit. Já jsem pracoval také v esperantu, který už je také 125 let, jako že v životě. Ten je pro mě významnej proto, že z mých sedmi knih čtyři byly přeloženy do esperanta. [...]

Čili jak mi tam dával profesor Zahradníček tu stříšku z holeně a ty kosti upravil do takovýho jako, do stříšky, takovým dlouhým hřebem to tam upevnil, údajně zlatým. Já jsem říkal, že jsem zlatej hřeb sezóny. A tak já jsem dohnal, asi půl roku jsem byl doma, dohnal jsem vyučování ještě s vyznamenáním. To bylo v kvintě. Ale já jsem navíc začal dělat poezii. Začal jsem psát verše. A navíc jsem začal dělat křížovky. Představte si, já jsem v roce 37, když mi bylo necelé šestnáct, tak už jsem měl uveřejněnou první křížovku. A já jsem za můj život uveřejnil 2000 křížovek, jsem uveřejnil. Představte si v různých časopisech. Taky jsem přispíval do časopisu Křížovka a důvtip, to byl tenkrát takovej jedinej časopis. No a potom, když jsem přišel do důchodu, tak jsem se těm křížovkám začal znovu věnovat. Vydal jsem dvě knihy křížovek. Jedna se jmenovala Křížovka na každý druhý den v roce a druhý se jmenovalo

Veletucet křížovek. Měl jsem připravenou třetí a to jsem byl u toho vydavatele a on říká: „Někdo vás předběhl, už mi to připravil na počítači i s těmi obrázky, a to vy mě tady necháte dělat, takže já jsem mu dal přednost.“ A prostě mně odmítnul tu třetí knihu. Tak já jsem obcházel redakce všech časopisů, kde se křížovky uveřejňovaly a oni přechodně mě vzali v Melantrichu, tam začal vycházet nějaký nový esperantský časopis. Tak já jsem s ním přechodně asi půl roku spolupracoval. Ono to pak zaniklo. A pak mě přijmuli na zkoušku v Halonovinách a tam jsem se uplatnil a nakonec se to rozšířilo a já v těch Halonovinách jsem měl křížovku každý druhý den. Takže když se to sečte dohromady, tak jsem měl uveřejněno 2000 křížovek. [...] A hlavně jsem teda tady spokojený. Žiju tady 8 let v té Palatě. Musím to pochválit. Je to tady velmi hezký a žije se tady opravdu kulturně. Jsou tady stále kulturní programy, pořady. A to nejenom u nás v budově, ale dojíždí se i do divadel. Teďko zrovna do divadla Fidlovačka byl program nedávno. Na koncerty se jezdí. Jezdíme taky do různých kulturních, k různým památkám kupříkladu na nějaký ty zámky, hrady. Byli jsme v nově otevřeném zámku v Mníšku atd. Takže jezdí se, a to vždycky musí objednat paní Švecová kromě autokaru ještě nějaký to vozidlo, který pojme ty vozečky teda. Někdy takový to speciální auto kam se dají ty vozečky vytáhnout, takže jede nás vždycky několik i s těmi vozečky. Tak kulturní život je tady bohatý. [...] Ob měsíc vychází časopis, což je taky výjimka a ten časopis mimochodem je zařazen do internetu. Čili kdokoliv může si vyvolat nějaký ten příspěvek z internetu, takže jsme vlastně propojeni taky velkým rozsahem do celého kulturního světa. [...] *Průběh mého dne. No tak zaprvé v šest ráno stávám a jdu spát v půl desátý večer, to je můj rytmus. Někdy se to protáhne, někdy jdu spát ještě později. [...] Ráno vstanu, jdu na snídání. Zaprvé poslouchám rozhlas, případně si něco tiskám do stroje z předchozího dne záznamy. Pak jdu na snídání. A po snídání bývají různé programy. Kupříkladu pondělí, středa, pátek v devět hodin je kondiční cvičení.*

Potom je tam trénování paměti. Na to jsem chodil 5 let, ale to už jsem nechal těm druhým. Potom jsou tam canisterapie tzn. setkání se psy. Potom je tam muzikoterapie, to zpíváme lidové písničky za doprovodu klavíru. Pak jsou tady kulturní komise, umělecká komise. Jsou tady různé tyhle kroužky. Je tady ruční práce. No prostě je toho spousta a kromě toho sem přijíždí spousta návštěv kulturních. Čili zrovna jsme měli včera tady takovou dvoučlennou skupinu, která se jmenuje, Zůstaň tu s námi muziko česká, a to je soubor, který jeden pouští a druhý produkuje

*různé ukázky hudební a pak paní Jiřina, která má průvodní slovo a včera to bylo o Vánocích, o Adventu a o všech těch okolních událostech. A pak jsou tady třeba z Jedličkova ústavu tři děvčata, který zpívají a jsou taky zrakově postižené, ale absolvovaly konzervatoř Deilovu a daly si název MAKABA (Marie, Kateřina a Bára).
[...]*